

час, про який писав йому В.Короленко, «коли Росія розквітне».

Увесь післяреволюційний період життя Івана Петровича пов'язаний з діяльністю на ниві народної освіти. Для цього він мав відповідний досвід роботи. У 1922 р. І.П.Білоконський був редактором і одним із авторів Х тому «Народной энциклопедии научных и прикладных знаний», присвяченого питанням народної освіти в Росії. Відійшовши від літературної діяльності, Іван Петрович працював над книгою спогадів «У роки безправ'я» і брав активну участь у ліквідації неграмотності населення. Помер І.П.Білоконський 7 лютого 1931 р. в Харкові. Своєю активною громадською, літературною і публіцистичною діяльністю І.П.Білоконський увійшов в історію як всебічно розвинута особистість, котра повсякденною працею дбала про щасливе майбутнє народу, його добробут, розвиток науки і культури, освіти і мистецтва.

Джерела та література:

1. Государственная библиотека России. ОР. - Ф. 695. - К. 6. - Д. 29. (Автобиография).
2. Русские писатели. 1800 - 1917. Библиографический словарь. - М., 1989. - С. 223.
3. Там само.
4. Государственная библиотека России. ОР. - Ф. 135. - Разд. 2. - К. 19. - Д. 3-4.
5. Владимир Короленко. Письма 1879 - 1887 гг.: В 3-х т. - Полтава, 1923. - Т. 1. - С. 109.
6. Русские писатели. 1800-1917. Библиографический словарь. - С. 224.
7. Там само.
8. Там само. - С. 225.
9. Деснянська правда. - 1979. - 7 лютого.
10. Там само.
11. Русские писатели. 1800-1917. Библиографический словарь. - С. 223.
12. Белоконский И.П. Земское движение до образования партии Народной свободы // Былое. - 1907. - № 5. - С. 54-55.
13. Короленко В.Г. Собрание сочинений: В 8-ми т. - М., 1953. - Т. 4. - С. 178.
14. Белоконский И.П. Земство и Конституция. - М., 1910. - С. 61.
15. Белоконский И.П. В годы бесправия. - М., 1930. - С. 49.
16. Народное образование в Курской губернии. (Состав. Белоконский И.П.). - Курск, 1897. - С. 221.
17. Там само. - С. 228.
18. Там само.
19. Там само. - С. 217.
20. Там само. - С. 216.
21. Там само.
22. Труды подсекции статистики IX съезда русских естествоиспытателей и врачей. - Чернигов, 1894. - С. 114.

Григорій Курас

40-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО ТОВАРИСТВА

З квітня 2005 р. у затишному будинку Української Вільної Академії Наук (УВАН) в Нью-Йорку відбулася наукова конференція, присвячена 40-літтю Українського Історичного Товариства (УІТ). Її організаторами виступили УВАН у США (Історична секція), УІТ та Інститут дослідження української діаспори при Національному університеті «Острозька Академія» (Україна). Відкриваючи конференцію, голова історичної секції і президент УІТ др. Любомир Винар запропонував вшанувати пам'ять померлих визначних українських вчених - колишнього президента УВАН у США Марка Антоновича та колишнього президента УВАН в Канаді Олександра Барана. Після цього проф. Винар ознайомив присутніх з програмою конференції та доповідачами.

У першій доповіді «Українське Історичне Товариство та розвиток історичної науки» директор Інституту дослідів української діаспори Національного

університету «Острозька Академія» доцент Алла Атаманенко головну увагу приділила напрямкам діяльності товариства в Україні на сучасному етапі його розвитку. Доповідачка, яка є, до речі, заступником редактора журналу «Український історик», відзначила значне зацікавлення в Україні науковим доробком діаспорних істориків - членів УІТ. Вона розповіла про різні форми співпраці УІТ з українськими науковими установами. Цікаво було дізнатись про діяльність осередків УІТ. У їх числі був названий і чернігівський. На цьому місці висловлю надію, що він з часом стане одним з найактивніших, враховуючи великий потенціал, який мають місцеві історики та краєзнавці. Було сказано також про роль УІТ в організації наукових конференцій і конгресів, в тому числі і міжнародних. На думку А.Атаманенко, важливим завданням істориків є підготовка наукових книжкових серій УІТ, серед яких були названі «Оглоблініана», «Епістолярні джерела грушевськознавства», «Мемуаристика» та інші.

Другим був запрошений до слова голова секції античної історії УВАН др. Олександр Домбровський. Тема його доповіді: «Співпраця УВАН з УІТ: вибрані питання». Доповідач ознайомив присутніх з головними напрямами співпраці двох установ, наголосив, що багато українських вчених належали одночасно до УВАН, НТШ і УІТ. На його думку, спільне членство дозволяє встановити тіснішу співпрацю між установами. Др. О.Домбровський підкреслив роль видатного українського історика, колишнього президента УВАН і першого президента УІТ Олександра Оглоблина у встановленні тісних зв'язків між УІТ і УВАН. Принагідно зазначу, що й сам доповідач, дійсний член УВАН, НТШ, УІТ др. О.Домбровський, чимало зробив для розбудови як УІТ, так і УВАН і, маючи поважний вік (минулого року в УВАН святкували його 90-ліття), продовжує плідно працювати на добро української історичної науки. Автор цих рядків бажає йому так тримати і далі!

Цікавим і доволі емоційним був виступ голови історичної секції УВАН та президента УІТ Любомира Винара. У доповіді «Марко Антонович як людина та організатор наукового життя» він на основі нових джерельних матеріалів ознайомив учасників конференції з життєвим шляхом та творчим доробком визначного українського вченого та громадсько-політичного діяча. Проф. Л.Винар оприлюднив невідомі досі факти з дитинства та юнацтва М.Антоновича, підкреслив, що на його формування мала першорядний вплив атмосфера родини, празьке інтелектуальне середовище і, що важливо, знайомство з Олегом Ольжичем-Кандибою. Доповідач стисло проаналізував основні наукові зацікавлення др. М.Антоновича, підкреслив його внесок у розбудову УВАН і УІТ. У своєму виступі др. Л.Винар з вдячністю згадав про співпрацю з покійним колегою в редколегії журналу «Український історик», заступником редактора якого довгий час був др. М.Антонович. Очевидно, запам'ятаються присутнім спогади доповідача про людські якості їхнього довголітнього колеги. Зокрема, він наголосив, що М.Антонович був кришталево чистою, надзвичайно скромною людиною. За життя категорично відмовлявся від складання своєї бібліографії, ніколи не брав грошей за проїзд з Монреаля до Нью-Йорка, вважаючи, що це його обов'язок перед українською наукою. Завжди намагався бути, так би мовити, гідним своєї славної родини. Гадаю, не тільки мене схвилювала розповідь Л.Винара про його телефонну розмову з дружиною М.Антоновича за кілька днів до його смерті. Вона розповіла, що вранці з подивом побачила чоловіка, вдягненого в костюм і краватку, і запитала, куди він зібрався. На це М.Антонович відповів, що сьогодні буде інавгурація В.Ющенко, і це для нього справжнє свято, що він завжди вірив у відродження України, служінню якій присвятив все своє життя. Др. Л.Винар завершив доповідь пропозицією вшанувати пам'ять вченого виданням збірки його праць.

У доповіді проф. Юрія Гасцького «Дослідження Олександра Оглоблина доби гетьмана Івана Мазепи» було розкрито внесок видатного українського історика у вивчення надзвичайно цікавої доби українського бароко, життя та діяльність великого гетьмана. На підставі аналізу праць О.Оглоблина Ю.Гасцький підкреслив державницький характер наукової діяльності нашого видатного історика.

Бібліотекар УВАН мгр. Людмила Шпильова виступила з доповіддю «Архів д-ра Романа Климкевича в УВАН». Вона розповіла про нещодавно одержаний від Наталії Климкевич архів її чоловіка - одного з провідних українських геральдистів, співзасновника Українського генеалогічно-геральдичного товариства та члена ініціативної групи, а пізніше дійсного члена УІТ, кількарічного редактора «Бюлетенів» обох установ. Л.Шпильова ознайомила присутніх з непростим життєвим шляхом вченого, стисло проаналізувала зміст одержаних архівних

документів. Після цього проф. Л.Винар коротко поділився власними спогадами про Р.Климкевича, з яким тісно співпрацював в УІТ і генеалогічному товаристві.

У ході дискусії доповідачі відповіли на запитання присутніх. Після цього др. О.Домбровський коротко розповів про найновіше видання «Вістей УВАН» (Нью-Йорк, 2004, ч.3), редактором якого він, до речі, є. Доц. А.Атаманенко ознайомила зі змістом щойно надрукованого останнього числа «Українського історика», присвяченого М.Грушевському та О.Кандибі-Ольжичу. Під час конференції експонувалися видання УІТ, деякі цікаві документи та фотографії з одержаного архіву Р.Климкевича, підготовлені бібліотекарем УВАН Л.Шпильовою. Після конференції відбулося засідання Історичної секції УВАН, яке проводив її голова проф. Л.Винар. Історики повідомили про свої наукові студії, плани, обмінялися думками щодо активізації діяльності секції, яка має славні традиції і здобутки в розбудові української історичної науки.

Традиційно після цього учасники конференції продовжили обговорення різних тем у неформальній атмосфері за кавою. Так Українське Історичне Товариство вступило в 41-й рік свого існування.

